KVALITETSDEKLARATION
Lantbrukets djur i juni 2020

Ämnesområde
Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde
Jordbrukets Struktur

Produktkod
JO0103

Referenstid
4 juni 2020

Sveriges officiella statistik

Statistikens kvalitet **3**
1 Relevans 3
1.1 Ändamål och informationsbehov 3
1.1.1 Statistikens ändamål 3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov 3
1.2 Statistikens innehåll 3
1.2.1 Objekt och population 3
1.2.2 Variabler 4
1.2.3 Statistiska mått 4
1.2.4 Redovisningsgrupper 4
1.2.5 Referenstider 4
2 Tillförlitlighet 5
2.1 Tillförlitlighet totalt 5
2.2 Osäkerhetskällor 5
2.2.1 Urval 5
2.2.2 Ramtäckning 5
2.2.3 Mätning 6
2.2.4 Bortfall 6
2.2.5 Bearbetning 6
2.2.6 Modellantaganden 6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig 7
3 Aktualitet och punktlighet 7
3.1 Framställningstid 7
3.2 Frekvens 7
3.3 Punktlighet 7
4 Tillgänglighet och tydlighet 7
4.1 Tillgång till statistiken 7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik 7
4.3 Presentation 7
4.4 Dokumentation 7
5 Jämförbarhet och samanvändbarhet 8
5.1 Jämförbarhet över tid 8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper 9
5.3 Samanvändbarhet i övrigt 9
5.4 Numerisk överensstämmelse 9
Allmänna uppgifter **9**
A SOS-klassificering 9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling 9
C Bevarande och gallring 10
D Uppgiftsskyldighet 10
E EU-reglering och internationell rapportering 10
F Historik 11
G Kontaktuppgifter 11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken ger en årlig ögonblicksbild över djurantalet för de mest betydelsefulla djurslagen inom jordbrukssektorn. Syftet är att ge en löpande bild över jordbrukssektorn och hur den förändras i sin struktur.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Inom EU används resultatet från strukturundersökningar och djurräkningar av kommissionen till att bland annat följa den långsiktiga utvecklingen inom sektorn. Eftersom jordbrukssektorn inom EU är reglerad, har kommissionen behov av att kunna analysera effekterna av tidigare politiska beslut. På samma sätt kan statistiken till exempel användas som underlag för analyser inför kommande jordbrukspolitiska beslut. Exempel på områden där statistiken används är analyser av jordbrukets och jordbrukspolitikens effekter på miljön och utvecklingen inom unionens landsbygdsområden. EU-statistiken används i sin tur av internationella organisationer såsom till exempel FAO och OECD.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska storheterna är:

- antal lantbruksdjur av olika slag,
- antal jordbruksföretag med lantbruksdjur av olika slag.

I den preliminära Statistikrapporten redovisas endast uppgifter om antalet lantbruksdjur.

1.2.1 Objekt och population

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, lantbruksdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Med företagare avses den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på jordbruksföretaget.

Den population som statistiken ska belysa utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni 2020 uppfyllde något av följande kriterier:

– brukade mer än 2,0 ha åkermark, eller

– brukade sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark, eller

– bedrev trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal, eller

– bedrev trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter växthusyta, eller

– innehade djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2020 till och med den 4 juni 2020 omfattade minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 grisar, eller minst 20 får och lamm, eller 1 000 höns (inklusive kycklingar).

1.2.2 Variabler

De huvudvariabler som redovisas är:
- antal lantbruksdjur,
- antal jordbruksföretag med lantbruksdjur.

I den preliminära statistiken som publiceras hösten 2020 redovisas endast antalet lantbruksdjur.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av totaler (antal djur och antal företag med djur).

1.2.4 Redovisningsgrupper

I den preliminära statistiken, som publiceras hösten 2020 redovisas statistikuppgifter för:

- antal lantbruksdjur av olika slag i juni 2020

Statistik redovisas för riket totalt för följande djurslag:

- Nötkreatur: mjölkkor, övriga kor, kvigor, tjurar, stutar resp. kalvar med viss fördelning på djurens ålder med mera
- Grisar: galtar, suggor, slaktgrisar, smågrisar
- Får: baggar och tackor, lamm

Statistik redovisas för län och produktionsområden för följande djurslag:

- Nötkreatur: mjölkkor, övriga kor, kvigor, tjurar, stutar och kalvar

I den definitiva statistiken, som publiceras vintern/våren 2021, redovisas statistikuppgifter för:
- riket totalt,
- län,
- produktionsområden,
- storleksgrupper av företag,

och med följande uppdelning efter djurslag:
- *Nötkreatur:* mjölkkor, övriga kor, kvigor, tjurar och stutar samt kalvar.
- *Grisar:* galtar, suggor, slaktgrisar och smågrisar.
- *Får:* baggar och tackor, lamm.
- *Fjäderfä:* höns (20 veckor eller äldre), kycklingar (av värpras avsedda för äggproduktion), slaktkycklingar, kalkoner.
- *Hästar:* totalt antal på jordbruksföretag

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser den 4 juni 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten i statistiken avseende nötkreatur beror på kvaliteten i centrala nötkreatursregistret (CDB) och i uppgifter om mjölkleveranser från mejerierna. Jordbrukarna ska rapportera förändringar i sina besättningar till CDB senast 7 dagar efter inträffad händelse. Uppgifterna i registret används förutom till veterinära ändamål också till administration av djurrelaterade ersättningar.

För övriga djurslag (grisar, får, höns och kycklingar samt hästar) gäller att uppgifterna avseende 2020 baseras på en totalundersökning. För de preliminära uppgifterna som publiceras hösten 2020 är insamlingen inte riktigt klar än. Vid framtagande av uppgifter har ca 90 % av undersökningspopulationen svarat. För att uppskatta totalvärden har beräkningarna uppskattats som för ett slumpmässigt urval. De definitiva uppgifter som publiceras vintern/våren 2021 baseras på svar från hela undersökningen.

De år då Strukturundersökningen inte genomförs en separat djurräkning för får, grisar och fjäderfä. Djurräkningen är en urvalsundersökning och resultaten som redovisas har då ett slumpmässigt fel som redovisas som medelfel.

2.2 Osäkerhetskällor

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. För de preliminära uppgifterna som hanteras som ett slumpmässigt urval förekommer även ett urvalsfel.

2.2.1 Urval

För nötkreatur baseras statistiken på de uppgifter som jordbrukarna lämnat till Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB), som innehåller uppgifter för alla nötkreatur i landet, kompletterat med uppgifter från mejerier om levererad mjölk från producenter under juni månad.

För grisar, får, höns samt kycklingar baseras undersökningen på totalundersökning till alla jordbruksföretag. I de preliminära beräkningarna hösten 2020 beräknas resultaten utifrån de cirka 90 % som i det läget besvarat undersökningen och resterande del av populationen hanteras som en urvalsundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan underteckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av LBR. Ramen för 2020 års undersökning består av LBR 2019 kompletterat med information från framför allt Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (IACS) och centrala nötkreatursregistret (CDB). Andra källor som har använts för uppdatering av

rampopulationen är t.ex. resultat från statistiska undersökningar mellanliggande år samt Jordbruksverkets register över produktionsplatser för djur och SCB:s företagsregister.

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i de använda registren eller i enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. Statistiken för grisar, får samt höns och kycklingar baseras på uppgifterna i en postenkät till jordbruksföretagaren, vilka har registrerats genom optisk läsning. Jordbruksföretagaren har också möjlighet att besvara enkäten på internet, vilket mer än hälften valt att göra. Kontroller görs dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden. Vidare kontrolleras uppgivna delvärden för enskilda djurslag mot av uppgiftslämnarna lämnade totalvärden.

Uppgifter om nötkreatur har inhämtats maskinellt från Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB) och sambearbetats med uppgifter om mjölkleveranser. För varje enskilt nötkreatur i CDB har inhämtats uppgifter om födelse, om djuret fött någon kalv samt på vilken produktionsplats djuret befann sig den 4 juni 2020. Utöver detta inhämtades uppgifter från mejerier om vilka produktionsplatser som levererade mjölk i juni. Jordbrukare ska rapportera uppgifter om förändringar i sina nötkreatursbestånd till CDB inom sju dagar efter förändringen. Kontroller av uppgifternas riktighet genomförs kontinuerligt, varvid minst 5 % av djurhållarna årligen kontrolleras på plats. Därutöver sker administrativa kontroller.

I statistiken ingår endast de nötkreatur som enligt CDB befann sig på något av de jordbruksföretag som ingår i Jordbruksverkets lantbruksregister (LBR). Detta är ett statistikregister som är tänkt att innehålla uppgifter för alla jordbruksföretag i målpopulationen.

2.2.4 Bortfall

För uppgifter om nötkreatur föreligger inte något bortfall eftersom statistiken baseras på ett register över samtliga nötkreatur i landet. I enkätundersökningen för får, grisar, höns och kycklingar var svarsbortfallet vid publicering av de preliminära resultaten cirka 10 %.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan förekomma men bedöms inte påverka resultatet i stort. Dock kan fel förekomma på enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

Det har antagits att samtliga kor på besättningar med mjölkleveranser i juni 2020 är mjölkkor. Detta ger en överskattning av antalet mjölkkor, som beräknas vara mindre än 1 %, och underskattning av antalet övriga kor.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Preliminär statistik levereras till Eurostat en månad före den första preliminära statistiken publiceras i Sverige. Den preliminära statistiken bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tidpunkten för leverans vilket innebär att de första preliminära uppgifterna till Eurostat inte är samma som de preliminära uppgifter som publiceras i Sverige. Uppgifterna till Eurostat uppdateras i samband med publicering av resultaten i Sverige.

Slutlig statistik publiceras i Sverige under vintern/våren 2021.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

4 månader. Undersökningen skickades ut i juni 2020 och publicering av preliminär statistik sker i oktober 2020. Definitiva resultat publiceras i mars 2021 vilket gör framställningstiden till 9 månader.

3.2 Frekvens

Undersökningar av antalet nötkreatur genomförs i juni och december varje år. För övriga djur genomförs undersökningar i juni varje år.

3.3 Punktlighet

Resultatredovisningen sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken är fritt tillgänglig som en rapport på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik. Alla uppgifter publiceras även i Jordbruksstatistisk sammanställning och i Jordbruksverkets statistikdatabas som återfinns på www.jordbruksverket.se/statistik.

Uppgifterna skickas också till EU:s statistikorganisation Eurostat som i sin tur publicerar dessa i en publik databas på epp.eurostat.ec.europa.eu.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärmaterial finns på Jordbruksverket som på beställning kan utföra vissa specialbearbetningar av materialet.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, diagram och textkommentarer.

4.4 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation rörande undersökningen. Till detta kommer även en mer utförlig dokumentation

(Statistikens Framställning) av Strukturundersökningen som helhet att publiceras på www.jordbruksverket.se.

5 Jämförbarhet och samanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten är god med motsvarande statistik tidigare år och för nötkreatur även med de undersökningar som genomförs i december varje år. Dock finns för åren 2003–2020 en mindre överskattning av antalet mjölkkor och motsvarande underskattning av antalet övriga kor (se avsnitt 2.2.6). Vid jämförelser med de undersökningar avseende nötkreatur som genomförs i december varje år bör hänsyn tas till att det förekommer en viss säsongsvariation i antalet nötkreatur av olika slag.

De år som undersökningen av antalet djur (får, grisar och höns) är en del av den större Strukturundersökningen genomförs den som en totalundersökning. Det avser åren 2005, 2007, 2010, 2013, 2016 och 2020 för den senaste tiden. Mellanliggande år genomförs undersökningen som en urvalsundersökning, vilket medför att det för dessa år finns en slumpmässig osäkerhet (medelfel) i de resultat som presenteras.

Från och med år 2010 har definitionen av vilka företag som ingår i LBR ändrats. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämmer överens med de svenska. Från och med 2010 är därför LBR:s avgränsningar en sammanslagning av de tidigare svenska avgränsningarna i LBR samt EU:s avgränsningar. Detta gör att uppgifterna för år 2010 inte är fullt jämförbara med föregående års siffror. Den största skillnaden mellan den tidigare svenska definitionen av LBR och EU:s avgränsningar gäller arealer. Medan man i de tidigare, svenska avgränsningarna hade en gräns på minst 2,0 hektar åkermark har man i EU:s avgränsningar en gräns på minst 5,0 hektar jordbruksmark. I LBR 2010 används därför en avgränsning på minst 2,0 hektar åkermark eller minst 5,0 hektar jordbruksmark. För en jämförelse mellan de olika avgränsningarna, se tabellen nedan. Med de tidigare, svenska avgränsningarna innehöll LBR 68 150 företag 2010. Med den nuvarande avgränsningen innehöll LBR 71 091 företag. Således gjorde den nuvarande avgränsningen att LBR ökade med cirka 3 000 företag. Dessa företag återfanns i stort sett bara i storleksklassen företag med 2,0 hektar åkermark eller mindre.

Jämförelse av avgränsningar i LBR 2010

Tidigare, svenska LBR	**EU:s avgränsningar**	**LBR:s nuvarande avgränsningar**
68 150 företag	63 711 företag	71 091 företag
2,0 ha åkermark	5,0 ha jordbruksmark	2,0 ha åkermark
0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter	1,0 ha permanenta utomhusgrödor (fruktträd, plantskolor osv.)	5,0 ha jordbruksmark

200 kvm växthusyta	0,5 ha andra utomhusodlingar (grönsaker, jordgubbar osv.)	0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter
50 mjölkkor	0,1 ha växthusgrödor	200 kvm växthusyta
250 nötkreatur	0,1 ha blommor och andra dekorativa grödor	10 nötkreatur
250 grisar	10 nötkreatur	50 grisar
50 suggor	50 grisar	10 suggor
50 tackor	10 suggor	20 får
1000 fjäderfä	20 får	1000 fjäderfä
	1000 fjäderfä	

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan redovisningsgrupper är mycket god. Jämförbarheten torde också vara god med motsvarande statistik för övriga EU-länder.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken mäter antalet levande djur den 4 juni 2020. Det görs även statistik för nötkreatur i december månad som är fullt jämförbar med denna statistik. Jordbruksverket publicerar även statistik över animalieproduktion som bland annat visar mängden invägd mjölk och ägg samt kvantitet slaktade djur över perioder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

-

Allmänna uppgifter

A SOS-klassificering

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Tidigare (fram till och med 2019) publicerades resultaten i Statistiska meddelanden. Kopior av samtliga Jordbruksverkets Statistiska meddelanden med tillhörande kvalitetsdokument levereras till Kungliga biblioteket för bevarande.

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål.

Jordbruksverket bedömer att de enkätuppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och Jordbruksverkets föreskrift om statistisk undersökning av näringsidkares innehav av grisar, får, höns och kycklingar (SJVFS 2020:3).

E EU-reglering och internationell rapportering

Denna statistik regleras av:

- Europaparlamentet och Rådets förordning EG nr 1165/2008 av den 19 november om statistik över besättningar och köttproduktion och om upphävande av rådets direktiv 93/23/EEG, 93/24/EEG och 93/25/EEG.

- Rådets direktiv 96/16/EG av den 19 mars 1996 om statistiska undersökningar av mjölk och mjölkprodukter.

- Kommissionens beslut 97/80/EG av den 18 december 1996 om tillämpningsföreskrifter till rådets direktiv 96/16/EG om statistiska undersökningar av mjölk och mjölkprodukter.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1091 av den 18 juli 2018 om integrerad statistik över jordbruksföretag och om upphävande av förordningen (EG) nr 1166/2008 och (EU) nr 1337/2011.

Regleringarna innebär att stora delar av den statistik som publiceras i denna statistikrapport även rapporteras till EU-kommissionen (Eurostat).

F Historik

Sedan många år tillbaka genomförs i Sverige varje år statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur. Att statistiskt belysa antalet lantbruksdjur av olika slag och antalet företag med lantbruksdjur i juni varje år har varit en del av denna redovisning. Redovisningen har baserats på undersökningar som har genomförts i form av postenkäter till jordbruksföretagen.

I samband med EU-inträdet 1995 blev Sverige genom EU-direktiv och EU-beslut ålagt att genomföra statistiska undersökningar om antalet nötkreatur två gånger per år och om antalet får, lamm och grisar en gång per år. Motsvarande undersökningar ska genomföras i samtliga medlemsländer och undersökningsresultaten används bland annat för prognoser av medlemsländernas köttproduktion.

Åren 1995–2001 genomfördes i Sverige enligt EU:s regler även undersökningar om antalet nötkreatur och grisar i december, vilka baserades på postenkäter till jordbruksföretagen. Från och med december 2002 genomförs undersökningen avseende nötkreatur med ny metod, som innebär att uppgifter hämtas från Jordbruksverkets administrativa register. År 2002 upphörde undersökningen om antalet grisar i december. Dock gjordes en uppföljande undersökning avseende antalet grisar i december 2017. I december 2018 genomfördes också en undersökning i samband med får- och geträkningen som syftade till att uppskatta antalet får i december 2018.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens Jordbruksverk
Kontaktinformation	Anders Grönvall
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 57 91